

ગ્રામ વિદ્યાપોઠોના શૈક્ષણિક તેમજ બિન-શૈક્ષણિક સેવકોને આચાર સંહિતા લાગુ પાડવા બાબત.

ગુજરાત સરકાર,
શૈક્ષણિક વિભાગ,
ઠરાવ ક્રમ (કે. ગ્રા. શૈ. - ૧૦૬૨-૪૭૦૧-બ)
સચિવાલય, ગાંધી નગર,
તા. (૨૧ એપ્રિલ-૧૯૯૪).

21 APR 1994

વંચાણે લોવા :-

ગુજરાત બુનિયાદો શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધી નગરનો તા. ૧૭/૧/૯૨ નો પત્ર નં. બનવા-ગ્રામ. વિદ્યાપોઠ-૯૧-૯૨-૫૦-૫૫.

ઠરાવ :-

ગ્રામ વિદ્યાપોઠોના શૈક્ષણિક તેમજ બિન શૈક્ષણિક સેવકો માટે વર્તણૂકના નિયમો તેમજ તેમના માટેની આવચારસંહિતા નકકો કરવાની બાબત સરકારશ્રીની વિચારણા હેઠળ હતી. આચાર સંહિતામાં રાજ્ય સરકારશ્રી દ્વારા માન્ય ગ્રામ વિદ્યાપોઠોના શૈક્ષણિક અને બિન શૈક્ષણિક સેવકોની કામગીરીઓ અને સુચનાઓ પરત્વે અન્યથા કરાયેલ જોગવાઈઓ ઉપરાંત સંચાલક મંડળ, નિયામક, આચાર્ય, અધ્યાપકો, શૈક્ષણિક તેમજ બિન શૈક્ષણિક સ્ટાફના વર્ગ-૩ અને વર્ગ-૪ ના સંવર્ગ હેઠળના તમામ સેવકોનો કરજો તથા સેવા (વર્તન)નો શરતોનો તેમજ શિસ્ત પરત્વે રાજ્ય સરકાર માન્ય ગ્રામ વિદ્યાપોઠોના શૈક્ષણિક અને બિન શૈક્ષણિક સંચો તરફથી, અવગણના બદલ ઉણો થતો બાબતો સંદર્ભમાં અન્યથા કરાયેલ સૂચનાઓ (જોગવાઈઓ) ઉપરાંત રાજ્ય સરકાર માન્ય ગ્રામ વિદ્યાપોઠોના શૈક્ષણિક તેમજ બિન શૈક્ષણિક સેવકોને, શિક્ષાનો બાબતમાં શિસ્ત વિભાગ પગલા લેવા બાબતોનો સમાવેશ થાય છે. આ બાબતે સરકારશ્રીએ પુખ્ત વિચારણા કરીને માન્ય ગ્રામ વિદ્યાપોઠોના શૈક્ષણિક તેમજ બિન શૈક્ષણિક સેવકોને આ ઠરાવના પરિશિષ્ટ-(૧), પરિશિષ્ટ-(૨) અને પરિશિષ્ટ-(૩) માં જણાવ્યા મુજબની આવચારસંહિતા અને નિયમો લાગુ પાડવાનું નકકો કરેલ છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેના નામે,

મહી. —
(વિષ્ણુ પટેલ)
ઉપસચિવ
શિક્ષણ વિભાગ.

પ્રતિ,

૧. મા. રાજ્ય પાલશ્રીના સચિવશ્રી, રાજ્યબન, ગાંધી નગર. (પત્ર દ્વારા)

(૯)

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

૧૩. ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરશ્રી, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધી નગર.

૯૮૨૬-૫૩

ક્રમાંક: ઉચ્ચ/૯૪૧/ગવપ/૯૪-૯૫/૩/

ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરનો કચેરો,
પ્લોટ નં. ૧૨, ડો. જી વજાજ મહેતા ભવન,
ગુ. રા. ગાંધી નગર. તા. ૧૫/૫/૯૯૪

નકલ રવાના જાણ તથા જરૂરી કારવાલો માટે

૨/- સંસ્થાના દરેક કર્મચારીને સદરજી આચાર સહિતથી વાકેફ કરો તે વાંચ્યા પદલનો
સહી મેળવી દફતરે રાખવાનો સૂચના સહ.

[Signature]
૨૧/૬/૯૪

સંયુક્ત ઉચ્ચ શિક્ષણ નિયામક,
ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધી નગર. વતી

[Signature]
૨૧/૬/૯૪

પ્રતિ,
આચાર્યશ્રી/નિયામકશ્રી,
ગ્રામવિદ્યા પો ઠો તમામ.

પરિશિષ્ટ-૧

૧. ગ્રામવિદ્યાપીઠના કોઈપણ વિભાગની મજૂર થયેલ કોઈપણ જગ્યા ઉપર નિમણૂક કરેલ હોય, હાજરી પત્રકમાં નામ ઘરાવનાર તથા વેતન પત્રક પ્રમાણે વેતન લેનાર, કોઈપણ કાર્યકર સંસ્થાના 'સેવક' ગણાશે. સેવકને ભેમની થોડીયા અને વિદ્યાપીઠની જરૂરીયાત પ્રમાણે શૈક્ષણિક કે બિન શૈક્ષણિક કામની જવાબદારી સોંપવામાં આવશે.
૨. દરેક સેવક માટે ગ્રામ વિદ્યાપીઠના ધ્યેયોનો સ્વીકાર અને તે મુજબનો વ્યવહાર અનિવાર્ય ગણાશે. ઉપરાંત દરેક સેવક, ગ્રામ વિદ્યાપીઠની પરંપરાઓ પ્રજ્ઞાલિકાઓ, બધા રજા અને તે હેઠળના નિયમો, પેટા નિયમો ઠરાવો અને સંસ્થાના કાર્યક્રમો અને પ્રવૃત્તિઓને અનુરૂપ પોતાનું વર્તન રાખશે.
૩. ગ્રામવિદ્યાપીઠ એ વિશિષ્ટ ઉદ્દેશો સાથે કામ કરનારી નઈ-તાલીમની શિક્ષણ સંસ્થા છે. તેમાં જોડાનાર સેવક તે સગીને સ્વીકારીને તેમાં જોડાશે. સંસ્થામાં જોડાયા પછી તે મુજબ પોતાની જીવનશૈલી ગોઠવશે.
૪. ગ્રામવિદ્યાપીઠએ આખો દિવસનું (૨૪ કલાકનું) કામ, કરનારી, નિવાસી શૈક્ષણિક સંસ્થા છે અને તેમાં છાત્રાલય વિદ્યાલય તેમજ સમાજ સેવાને લગતી અનેક પ્રવૃત્તિઓ ચાલતી રહે છે. વિદ્યાપીઠમાં જોડાનાર સેવકો, સઘળી પ્રવૃત્તિઓમાં રસ અને ઉત્સાહથી ભાગ લેશે.
૫. વર્તન ભેમજ શિસ્ત પસંદ રાજ્ય સરકાર માન્ય ગ્રામવિદ્યાપીઠના શૈક્ષણિક તેમજ બિન શૈક્ષણિક સભ્યો (સ્ટાફ) તરફથી અવગણના બદલે ઉભી થતી બાબતો સંબંધમાં નિયમોમાં અન્યથા કરાયેલી સૂચનાઓ (જોગવાઈઓ) ઉપરાંત રાજ્ય સરકાર માન્ય ગ્રામવિદ્યાપીઠના શૈક્ષણિક તેમજ બિન શૈક્ષણિક સેવકોને શિક્ષાની બાબતમાં શિસ્ત વિષયક પગલાં તરીકે આ સાથેના પરિશિષ્ટ-૨ માં નિયત કરી દર્શાવેલી શિક્ષાઓ કરવાની સત્તા સંચાલક મંડળની સૂચનાથી આચાર્યની રહેશે.
૬. ગુજરાત રાજ્ય સરકાર માન્ય ગ્રામવિદ્યાપીઠના શૈક્ષણિક તેમજ બિન શૈક્ષણિક સ્ટાફની કામગીરીઓ અને સૂચનાઓ પસંદ અન્યથા કરાયેલ

....૨/-

(૩)

જોગવાઈઓ ઉપરાંત સચાલક મંડળ, નિયામક, ચાચાર્થ, અધ્યાપકો, શૈક્ષણિક તેમજ બિન શૈક્ષણિક સ્ટાફના વર્ગ-૩ માં અને વર્ગ-૪ માં ચાવરી લેવાતા તમામ સેલકોની ફરજો તથા સેવા (વર્તન) ની શરતો ચા સાથેના પશ્ચિમિષ્ટ-૩ માં નિયત કરી દર્શાવેલી જોગવાઈઓ અનુસારનો રહેશે.

૭. ગુજરાત રાજ્ય સરકાર દ્વારા મહાન્ય ગ્રામ વિદ્યાપીઠના શૈક્ષણિક તેમજ બિન શૈક્ષણિક તમામ વર્ગના સેવકો માટે ઉપરોક્ત નિયમ-૬ માં નિર્દિષ્ટ કરેલી ફરજો તથા સેવાઓ ઉપરાંત નીચે મુજબના નિયમો ગ્રામવિદ્યાપીઠ સચાલક મંડળ સહિતના ગ્રામ વિદ્યાપીઠના શૈક્ષણિક તેમજ બિન શૈક્ષણિક તમામ વર્ગના સેવકોને લાગુ પડશે.

- ૧) વિદ્યાપીઠના ધ્યેયો મુજબ નિસ્તર શુદ્ધ સુતરાઉ ખાદીનો પોષાક પહેરશે.
- ૨) ગ્રામવિદ્યાપીઠની દૈનિક પ્રવૃત્તિઓ, જેવી કે પ્રાર્થના, સભાસંમેલન, જાહેર સફાઈ, ઉદ્યોગ, કાંતણતથા અન્ય શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેશે. જે માટે સેવકને અલગ જથ્થુ મળશે નહીં.

(૩) ગ્રામોદ્યોગની વસ્તુઓ, વાપરવાનો સાગ્રહ રાખશે.

(૪) સમૂહ જીવન તથા છાત્રાલયનાં કાર્યોમાં પ્રત્યક્ષ જોડાશે.

(૫) સમાજ સેવાના અને સેવા વિસ્તરણના કાર્યક્રમોમાં ભાગ લેશે.

(૬) બીડી, તમાકુ, ગાંજો, દારુ અને ચેવા અન્ય માદક કેફી પદાર્થો લેશે નહીં અને તેનું વ્યસન રાખશે નહીં.

૭) ગ્રામવિદ્યાપીઠ દ્વારા આયોજીત સર્વ પ્રકારના રચનાત્મક કાર્યક્રમોમાં ભાગ લેશે.

૮) સંસ્થાએ નક્કી કરેલા સમય પાલન અને શિસ્ત વગેરેના નિયમોનું પાલન કરશે.

૯) ગ્રામવિદ્યાપીઠમાં છાત્રાલય જીવન તેનો પ્રાણ છે અને વિદ્યાર્થીધિક્ષતર તેમજ નાગરિકતાની તાલીમ માટે તે અત્યંત ઉપયોગી છે. તેથી દરેક સેવક સંસ્થાના સમૂહ કાર્યોમાં જેવા કે શ્રમપૂ સફાઈ, ઉદ્યોગ, પ્રાર્થના, કાંતણ, શિબિર, પ્રવાસ, સંમેલન, ઉત્સવો, વગેરેમાં ફરજના ભાગરુપે જોડાશે જે માટે સેવકને અલગ જથ્થુ મળશે નહીં.

...૩/-

(૪)

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

- ૧૦) દરેક સેવકને પોતાના મુખ્ય કામ ઉપરાંત સ્વચ્છતા, સંલગ્ન બીજા વધારાના કામોની જવાબદારી સોંપાય તે સ્વીકારશે. આવા કામો માટે વિશેષ જાળવણી મળશે નહીં.
- ૧૧) સેવક કોઈપણ પ્રકારની અધિભાર, સામાજિક કુરિવાજો, ઉચનીચના ભેદભાવ વગેરેને ઉત્તેજન નહીં આપે, પોતાના ચોક્કસ જીવનમાં તેને અપનાવશે નહીં. કોઈપણ પ્રકારના ભેદભાવને સીધી કે ચાડકતરી રીતે પોષી તેવા, કોઈપણ વર્તન કે વ્યવહારને ગેરશિસ્ત ગણવામાં આવશે, અને તેવું આચરણ કરનાર સેવક સામે શિસ્તભંગના પગલાં લેવામાં આવશે. આવી બાબતે પ્રશ્ન ઉપસ્થિત વાચ તો પ્રથમ લેખિત ચેતવણી આપવામાં આવશે. અને તેમ છતાં વર્તનમાં સુધારો ન કરે તો ખાતાકીય કાર્યવાહીથી સેવક ને છૂટા કરી શકાશે.
- ૧૨) કોઈપણ સેવક સત્રની અધિવ્યવસ્થા છૂટા થઈ શકશે નહીં.
- ૧૩) કોઈપણ અગામીની કે હાલમાં સેવક એક માસ અગાઉ અને કાયમી સેવક ત્રણ માસ અગાઉ, લેખિત સૂચના અથવા સૂચનાના વેતનની રકમ (નોટીસ ઓફ આપીને) છૂટા થઈ શકશે. આવા સેવક પોતાના હસ્તકની કામકાજ ની અને સાધનોની પૂરી સોંપણી કર્યા પછી જ છૂટા થશેલા ગણાશે.
- ૧૪) ગ્રામ વિદ્યાપીઠ કોઈપણ સેવકને તેમની કાર્યક્ષમતા વધારવા માટે, કોઈપણ પરીક્ષા આપવાનું, તાલીમ લેવાનું કે અન્ય સંશોધન કાર્ય કરવાનું સૂચવે તે મુજબ અમલ કરવાનું દરેક સેવકને બંધનકર્તા રહેશે. સનાતકની લાચકાત ધરાવનાર અધ્યાપકે પાંચ વરસની મુદતમાં સંસ્થા સૂચવે તે સંસ્થામાં અનુસનાતકની કે અન્ય પદવી મેળવી લેવાની રહેશે.
- ૧૫) શૈક્ષણિક અને બિન શૈક્ષણિક કામ કરનાર સેવકોએ સંશોધન વિસ્તરણ, વિદ્યાર્થી વિકાસ, છાત્રાલય સંચાલન, સમાજસેવા, પ્રવાસ શિબિર, વાલી સંપર્ક ઉપરાંત ગ્રામ વિદ્યાપીઠ સૂચવે તેવી અન્ય પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેવો આવશ્યક ગણાશે. જે એમની કરજના ભાગરૂપે ગણાશે. શૈક્ષણિક સેવાના કાર્યક્રમમાં શિક્ષણ તેમજ પરીક્ષણ બંનેનો સમાવેશ થાય છે. આમાંની

(૫)

....૪/-

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

કોઈ પ્રવૃત્તિ માટે સેવકને અલગ જગ્યા કે વેતન મળશે નહીં.

૧૬) ગ્રામવિદ્યાપીઠના ધ્યેયો અને કાર્યક્રમો સંગે વિદ્યાર્થીઓમાં વિરોધભાવ, જાગે કે દ્વિધા થાય તેવી રીતે વિદ્યાર્થીઓ સાથે ચર્ચા નહીં કરે કે અભિપ્રાયો વ્યક્ત નહીં કરે. સેવક પોતાની અભિપ્રાય સંચાલક મંડળને જણાવી શકશે.

૧૭) દરેક સેવક આ આચારસંહિતા અને નિયમો વાંચી સમજી અને સ્વીકારી તો અમલ કરી, આચરણ કરવાની લેખિત બાંહેધરી આપશે.

(ગુજરાત સરકાર શિક્ષણ વિભાગ, સાચિવાલય, ગાંધીનગરના તા.

ના ઠરાવ ક્રમાંક: ગઉશ-૧૦૯૨-૪૭૦૧-બ નુ પરિશિષ્ટ)

પરિશિષ્ટ-૨

ગ્રામ વિદ્યાપીઠના સેવકો માટેની આચાર સહિતા અને નિયમો :-

ગ્રામ વિદ્યાપીઠના શૈક્ષણિક અને બિન શૈક્ષણિક સેવકો નીચેના કોઈપણ કારણોસર શિક્ષાને પાત્ર ઠરશે.

નિયમ-૧

- (૧) ગેરવર્તણૂક
- (૨) નૈતિક અધઃપતન
- (૩) બિન કાર્યક્ષમતા.
- (૪) પરીક્ષાઓમાં ગેરરીતિનું આચરણ.
- (૫) નાણાકીયગેરરીતિ.

સ્પષ્ટતા:-

- (૧) ગેરવર્તણૂક એટલે.
 - (૧) નિયમો અને નોકરીની શસ્ત્રોને લંગ.
 - (૨) સેવા, શિસ્ત અને વર્તણૂકના નિયમોનો લંગ.
- (૨) નૈતિક અધઃપતન એટલે.

ગુજરાત રાજ્ય સરકાર દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવેલ ગ્રામ વિદ્યાપીઠના શૈક્ષણિક અને બિન શૈક્ષણિક સેવકો, કોઈપણ સ્ત્રી કે પુરુષ વિદ્યાર્થી સાથે અથવા સંસ્થાના કોઈપણ સેવક સાથે અનૈતિક કે અણગમતું વર્તન કર્યું હોય અથવા તેના જેવું બીજું એવું કહી શકાય તેવું કાર્ય કે જેનાથી સમાજ ઉપર કોઈ વિપરીત અસર પાડવાની સંભાવના હોય.

- (૩) બિન કાર્યક્ષમતા એટલે કે

૧. વારંવારની રૂઝનાઓ આપવા છતાં પોતાને જે કરવું સોંપવામાં આવી હોય તે અદા કરવામાં અને તેને લગતી અદ્યતન જ્ઞાન માહિતી મેળવવામાં જાળવવામાં અને ઉપયોગ કરવામાં નિષ્કપટતા.

(૧)

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

૨. વર્ષ દરમિયાન સોપવામાં આવેલ, જે તે વિષયોના અભ્યાસક્રમો, નિયત સમયમર્યાદામાં (કાબુ બહારના સંજોગો સિવાય) પૂર્ણ કરવામાં નિષ્ફળતા.
૩. ગ્રામ વિદ્યાપીઠના બી.આર.એસ. તથા ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમના નબળા પરિણામો માટેની જવાબદારી શૈક્ષણિક સ્ટાફની રહેશે. અને તે માટે સંસ્થાને આપેલ ગ્રાન્ટ કાપની રકમ શૈક્ષણિક સ્ટાફ ભરપાઈ કરી આપવાની રહેશે.

(૪) પરીક્ષામાં ગેરરીતિનું આચરણ એટલે કે :

ગ્રામ વિદ્યાપીઠમાં યોજાતી પરીક્ષાઓમાં સંસ્થા કે બોર્ડ તરફથી સોપવામાં આવેલ, પરીક્ષા સંબંધી કોઈપણ કાર્યક્રમમાં બતાવેલ ઢીલાશ બેદરકારી પદ્ધતિમાં કે નિષ્કાળજી ગુપ્તતાનો ભંગ અને અન્ય ગેરરીતિ ઓનું આચરણ.

(૫) નાણાકીય ગેરરીતિ એટલે કે :

ગ્રામ વિદ્યાપીઠના કે વિદ્યાર્થીઓ સાથેના નાણાકીય વહીવટના અમલમાં કોઈપણ પ્રકારના બેદરકારી, નાણાંનો દુરુપયોગ, અંગત ઉપયોગ, ઉચાપત છેતરપીંડી, લાચરુશવત કે અન્યવસ્થા ભર્યો વ્યવહાર.

નિયમ-૨ : શિક્ષા :-

ગુજરાત સરકાર દ્વારા માન્યતા આપવામાં આવેલ ગ્રામવિદ્યાપીઠના કોઈપણ શૈક્ષણિક અને બિન શૈક્ષણિક સેવક નિયમોમાં દર્શાવેલ જોગવાઈઓના ભંગ માટે નીચેનામાંથી કોઈપણ શિક્ષાનેપાત્ર ઠરશે :-

- ૧) ચેતવણી, ઠપકો (લેખિત)
- ૨) એક વર્ષથી વધુ નહીં તેવા સમય માટે, ભવિષ્યમાં અસર ન કરે તે રીતે ઈજાફાની રુકાવટ.
- ૩) એક વર્ષથી વધુ નહીં તેવા સમય માટે ભવિષ્યમાં અસર કરે, તે રીતે ઈજાફાની રુકાવટ.
- ૪) બેદરકારી અથવા હુકમના ભંગથી ગ્રામ વિદ્યાપીઠને થયેલ કોઈ આર્થિક નુકસાનની, તેની પાસેથી અથવા તેના પગારમાંથી ચાખી કે ગારંતિ રકમની વસુલાત.

(૯)

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

- (પ) પાથરી ઉતાર (કકત પિન શૈક્ષણિક સેવકો માટે)
 (ક) ભવિષ્યમાં ગ્રામ વિદ્યાપીઠની નોકરી માટે ગેરલાયક ઠરે નહીં ને રીતે નોકરીમાંથી રુખસદ.
 (ગ) ભવિષ્યમાં ગ્રામવિદ્યાપીઠની નોકરી માટે ગેરલાયક ઠરે તે રીતે નોકરીમાંથી બસતરફ.
 (ઘ) કરજિયાત નિવૃત્તિ.

નિયમ-૩ શિક્ષાના પ્રકાર:-

- (૧) નાની શિક્ષાઓ:- નિયમ-૨ માં દર્શાવેલ ક્રમાંક: (૧) થી (૪) સુધીની શિક્ષાઓ.
 (૨) મોટી શિક્ષાઓ:- નિયમ-૨ માં દર્શાવેલ ક્રમાંક (૫) થી (૮) સુધીની શિક્ષાઓ. (અ) આચાર્ય નીચેના સેવકોને નિયમ-૨ માં દર્શાવેલ ક્રમાંક: (૧) થી (૪) સુધીની નાની શિક્ષા કરવાનો અધિકાર સંસ્થાના સંચાલક/નિયામક/મેનેજીંગ ટ્રસ્ટની મંજૂરીથી આચાર્યને રહેશે. ગ્રામ વિદ્યાપીઠ ના આચાર્ય પ્રથમ વડા/ શિસ્ત અધિકારી ગણાશે.

નિયમ-૪ નાની શિક્ષા કરવા માટેની પદ્ધતિ:-

- (૧) નાની શિક્ષાઓ સામાન્ય રીતે ગ્રામ વિદ્યાપીઠના સેવકોને સોંપવામાં આવેલ કરજો પ્રત્યેકી બેદરકારી/ઉપરી અધિકારી/સહકાર્યકર તરફ અણખાજતું વર્તન ઉપરી અધિકારીઓના હુકમોનો અનાદર જેવાં કારણોસર કરી શકાશે. અને જ્યારે કોઈ સેવકને આવી શિક્ષા કરવામાં આવે તે પહેલાં તે સેવકને શિસ્ત અધિકારીએ કારણો દર્શાવતી નોટીસ આપવાની રહેશે અને સેવકે બે અઠવાડિયામાં લેખિત જવાબ શિસ્ત અધિકારીને આપવાનો રહેશે. સેવક તરફથી મળેલ લેખિત જવાબ ઉપરથી વિચારણા કરીને સેવકને રુબરુ સમીક્ષાને શિસ્ત અધિકારી ગુનો સાબિત થયાનું જણાય તો નાની શિક્ષાનો હુકમ તેના કારણો સહિત કરશે.
 (૨) આવી નાની શિક્ષા કરવાના, શિસ્ત અધિકારીના હુકમ સામે મંજુર સેવક તે (શિક્ષા કરવાના) હુકમ મળ્યાના ૩૦ દિવસમાં ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરશ્રીને અપીલ કરી શકશે. જેની જાણ તે સેવક મંડળીને / આચાર્યને

.....૪/-

(૬)

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

કચ્છ અને ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરશ્રીએ સંબંધિત સેવક, આચાર્ય તેમજ સંચાલક મંડળને રૂબરૂ સંબોધવાની તક આપીને અપીલ અંગેની દરખાસ્ત મળેથી દિન-૪૫ માં આ અંગેનો નિર્ણય લઈ, લાગતા વળગતાઓને તે અંગેની જાણ કરવાની રહેશે. અને જો ૪૫ દિવસમાં ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરશ્રીએ અંગેનો નિર્ણય ન કરે તો શિસ્ત અધિકારીનો નિર્ણય આપરી રહેશે.

(૪) આચાર્ય વિરુદ્ધની નાની શિક્ષાની ઉપરોક્ત પ્રકારની કાર્યવાહી સંચાલક મંડળ કરશે. સંચાલક મંડળ પોતાના સભ્યોમાંથી એક સભ્યને શિસ્ત અધિકારી તરીકે નીમશે.

નિયમ-૫ મોટી શિક્ષા કરવા માટેની પદ્ધતિ:-

(૧) આસાણ, કરજ પ્રત્યેની બેદરકારી, ગેરવર્તણૂક નૈતિક અધઃપતન પરીક્ષામાં આવેલ ગેરરીતિઓ કે નાણાકીય ગેરરીતિઓ માટે તદ્દન કામચલાઉ ધોરણે નિમાયેલ સેવકો સિવાયના સરકારી દ્વારા માન્યતા ધરાવતા આપવામાં આવેલ ગ્રામવિદ્યાપીઠના સેવકોને આ નિયમો હેઠળ યોગ્ય રીતે રચવામાં આવેલ તપાસ સમિતિ દ્વારા નિયમસરની તપાસ ચલાવવા પછી જ (૧) પાથરી છાત્ર, ઉતાર, કરજિયાત નિવૃત્તિ, નોકરીમાંથી કરજ મોકૂફી અને બસ્તરકી જેવી મોટી શિક્ષાઓ કરી શકાશે.

નિયમ-૬ તપાસ સમિતિની રચના:-

- (અ) સંબંધિત ગ્રામ વિદ્યાપીઠના સંચાલક મંડળ ટ્રસ્ટી/ મંડળના પ્રતિનિધિ.
- (બ) સંબંધિત સેવકે નિયુક્ત કરેલ પ્રતિનિધિ.
- (ક) આચાર્ય પ્લાંટ કરેલ બુનિયાદી શિક્ષણ બોર્ડના કોઈપણ એક સભ્ય.

રુપરેટા :-

તપાસ સમિતિમાં પ્રતિનિધિ તરીકે વકીલ/ એડવોકેટની નિમણૂક થઈ શકશે નહીં.

....૫/-

∴ મધ્યાલ સમિતિની કાર્યશીત :-

તપાસ સમિતિની કાર્યરીતી નીચે પ્રમાણે રહેશે.

- (૧) ગ્રામ સિદ્ધાપીઠના સેવક પર આજ્ઞાણ, કરજ પ્રત્યેની બેદરકારી નૈતિક અધઃપતન, પરીહાસ્ય જેરરીતિ અથવા નાણાકીય જેરરીતિ તેમજ કોઈપણ જાતની ગેરવર્તણૂકનો આક્ષેપ હોય તો સંચાલક મંડળે સેવકને આક્ષેપો સ્પષ્ટ અને સરળ ભાષામાં લેખિત રૂપે જણાવીને કારણદર્શક નોટીસ આપવી જોઈશે. સેવકે આવી કારણદર્શક નોટીસનો જવાબ, નોટીસ મળેલી ૧૫ દિવસમાં સંચાલક મંડળને લેખિત રૂપે આપવાનો રહેશે. રજીસ્ટર્ડ પોસ્ટથી મોકલેલ નોટીસ કોઈ સેવક ન સ્વીકારે તો સ્વીકાર્યા પરાબર ગણાશે.
- (૨) સંચાલક મંડળને કારણદર્શક નોટીસના બદલામાં સેવક તરફથી મળેલો ખુલાસો સંતોષકારક ન જણાય અથવા સેવક સમય મર્યાદામાં એવો લેખિત ખુલાસો ન કરે તો તે સેવકની સામે સંચાલક મંડળ તપાસ સમિતિ નીમવા લેખિત ઉકમ કરશે.
- (૩)(અ) તપાસ સમિતિની રચના માટે સંચાલક મંડળ સંબંધિત સેવકને તેનો પ્રતિનિધિ નિયુક્ત કરવા રજી.એ.ડી. થી /હાથોહાથ લેખિત જણાવશે. સંબંધિત સેવક પોતાનો પ્રતિનિધિ નિયુક્ત કરીને લેખિત જાણ ધયાધી ૧૫ દિવસમાં સંચાલક મંડળને રજી.એ.ડી. થી /હાથોહાથ લેખિત જાણ કરશે. જો સેવક નિયત સમય મર્યાદામાં આવી લેખિત જાણ કરશે નહીં તો સંબંધિત સેવકને પોતાનો પ્રતિનિધિ નિયુક્ત કરવાનો નથી, તેમ માની સંચાલક મંડળ તપાસ સમિતિની રચના પુરી કરી શકશે. આવી રીતે નિમાયેલ તપાસ સમિતિ કાયદેસર ગણાશે.
- સંચાલક મંડળે પોતાના પ્રતિનિધિની નિમણૂક મંડળના ઠરાવથી ૧૫ દિવસમાં કરવી જોઈએ. અને તેની જાણ સંબંધિત સેવકને લેખિતરૂપે કરવાની રહેશે. સેવક બાબતમાં એક સભ્ય પસંદ કરી સેવકે વધુમાં વધુ ૧૫ દિવસમાં સંચાલક મંડળને જાણ કરવાની રહેશે. આચાર્યે પોતાના પ્રતિનિધિ તરીકે બુનિયાદી શિક્ષણ બોર્ડના સભ્યમાંથી એક સભ્યને ૧૫ દિવસમાં નીમીને સંચાલક મંડળને લેખિત જાણ કરશે.

(११)

...51 -

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

(૩)(બ) આચાર્ય સામે તપાસ કરવાની હોય ત્યારે સંચાલક મંડળે પોતાના પ્રતિનિધિના નામની જાણ, ૧૫ દિવસમાં બુનિયાદી શિક્ષણ બોર્ડના અધ્યક્ષાશ્રીને તથા આચાર્યને લેખિતરૂપમાં રજી.એ.ડી. થી /હાથોહાથ કરવાની રહેશે. આચાર્ય તેમને લેખિત જાણ થયાની ૧૫ દિવસમાં તપાસ સમિતિ ઉપર પોતાના પ્રતિનિધિ તરીકે એક સભ્યનું નામ, બુનિયાદી શિક્ષણ બોર્ડના અધ્યક્ષાશ્રીને તથા સંચાલક મંડળને જમાવશે. સમિતિના ત્રીજા સભ્ય તરીકે બુનિયાદી શિક્ષણ બોર્ડના અધ્યક્ષાશ્રી અથવા તેમણે નિયુક્ત કરેલા પ્રતિનિધિ રહેશે.

(૩)(ક) આચાર્ય માટેની તપાસ સમિતિના ચેરમેન તરીકે બુનિયાદી શિક્ષણ બોર્ડના અધ્યક્ષાશ્રી અથવા તેમણે નિયુક્ત કરેલ સભ્ય રહેશે.

(૩)(ડ) તપાસ સમિતિનો અહેવાલ બુનિયાદી શિક્ષણ બોર્ડના અધ્યક્ષાશ્રી સંચાલક મંડળને આપશે. સંચાલક મંડળ સુચવેલ પગલાં ભરશે.

(૪) તપાસ સમિતિઓની રચના પૂર્ણ થયેથી ૧૦ દિવસમાં સંબંધિત સેવકની વિરુદ્ધમાં આક્ષેપનામું તૈયાર કરશે અને સંબંધિત સેવકને તે આક્ષેપનામું પુરાવા સહિત લેખિતરૂપમાં પંદર દિવસમાં રજી.એ.ડી. થી /હાથોહાથ મોકલશે.

(૫) તપાસ સમિતિ, સંચાલક મંડળ તથા સેવકને ઓછામાં ઓછી ૭ દિવસની રજી.એ.ડી. થી નોટીસ આપીને તપાસ હાથ ધરશે.

(૬) તપાસ સમિતિની કાર્યવાહી દરમિયાન સંબંધિત સેવક/સંચાલક મંડળ કે તેનો કેસ રજૂ કરવા માટે નીમેલ તેમના કોઈ પ્રતિનિધિએ હાજર રહેવાનું રહેશે. તેમ છતાં તપાસ સમિતિના સભ્યો કે સંચાલક મંડળે કે તેમના કેસ રજૂ કરવા માટે નીમેલ કોઈ પ્રતિનિધિ કે સંબંધિત સેવક હાજર રહેશે નહીં તો પણ તપાસ સમિતિની કાર્યવાહી કાયદેસરની ગણાશે.

તપાસ સમિતિ સમક્ષ સંચાલક મંડળ અથવા તેના વતી કેસ રજૂ કરવા માટે નીમાયેલ પ્રતિનિધિએ પોતાનો કેસ રજૂ કરવાનો રહેશે. જેમાં સંબંધિત સેવક વિરુદ્ધ પુરાવાઓ તથા મૌખિક નિવેદનો અને સંચાલક મંડળે રજૂ કરેલ સાક્ષાતીના નિવેદનોનો સમાવેશ થાય છે. આ નિવેદનો અને પુરાવાઓ તપાસ સમિતિએ લખી લેવાના રહેશે અને તેની

૨. પ્રમાણભૂતતાનો નિશાનો તરો કે સંબંધિત સેવક,તેજ સંચાલક મંડળ કે તેના દ્વારા કેસ રજૂ કરવા નિયુક્ત થયેલા વ્યક્તિનો સહો લેવાનો રહેશે.એ સેવક ગેરહાજર હોય તો તે તપાસની કાર્યવાહી દરમિયાન રજૂ થયેલા પુરાવાઓ, સાક્ષીઓના નિવેદનો અને રોજકામનો નકલો લેખિતરુપમાં રજો.વે.ડી/હાથો હાથ સેવકને પૂરો પાડયા બાદ જ તપાસ સમિતિ આગળનો કાર્યવાહી ચલાવી શકશે.
૭. તપાસ સમિતિનો બોજો પેઠકમાં સંબંધિત સેવક પોતાના પલાવ પાટે તે સંચાલક મંડળ તરફથી રજૂ થયેલા પુરાવાઓનો સંચાલક મંડળ અથવા તેનો કેસ રજૂ કરવા નિયુક્ત થયેલા પ્રતિનિધિનો અને સંચાલક મંડળે રજુ કરેલ સાક્ષીઓનો ઉલટતપાસ કરો શકશે અને તપાસ સમિતિએ તેની લેખિત નોંધ લેવાનો રહેશે.
૮. ત્યારબાદ સંબંધિત સેવકે તેના પલાવના સમર્થમાં જો કોઈ સાક્ષી કે પુરાવો રજૂ કરવા હોય તો રજૂ કરવાનો,તેને વ્યાજબી અને પૂરતો તક તપાસ સમિતિએ આપવાનો રહેશે.અને તેનો ઉલટ તપાસ સંચાલક મંડળે તેના નિંદા પ્રતિનિધિ કરો શકશે.
૯. તપાસ સમિતિએ તપાસની સંપૂર્ણ કાર્યવાહી પૂર્ણ થયા બાદ,બે અઠવાડિયામાં સંબંધિત તપાસ દરમિયાન રજૂ થયેલા પલાજ દસ્તાવેજો નિવેદનો,પુરાવાઓ વિગેરે ધ્યાનમાં લઈને તપાસનો અહેવાલ તપાસનાં તારણો સાથે,બુનિયાદો શિક્ષણ બોર્ડના અધ્યક્ષશ્રીને લેખિતરુપમાં આપવાનો રહેશે.
૧૦. સંચાલક મંડળે તપાસ સમિતિનો અહેવાલ મળ્યાના એક અઠવાડિયામાં તપાસ સમિતિનો અહેવાલનો નકલ સંબંધિત સેવકને,રજો સ્ટર્ડ પોસ્ટ હાથોહાથ નોકલોને સૂચિત શિક્ષાત્મક પગલા તેનો સામે ક્રો ન લેવાં,તેવો કારણદર્શક નોટોસ સંબંધિત સેવકને આપવાનો રહેશે.
૧૧. કોઈપણ પક્ષ તરફથી નિમ્નાયેલા પ્રતિનિધિ,પોતાના કાબૂ છૂટારના સંજોગોને કારણે હાજર ન રહો શકે તો જે તે પક્ષકાર,દિન-૧૫ માં પોતાના નવા પ્રતિનિધિનો નિમ્નૂક કરો લેખિત જાણ કરશે.

૧૨. સંબંધિત સેવકે ચા.વો કારણદર્શક નોટીસ મળ્યાના ૧૦ દિવસમાં પોતાનો લેખિત ખુલાસો રજી.ગેડો.થો/હાથોહાથ સાપવાનો રહેશે. અને સંચાલક સેવક તરફથી કારણદર્શક નોટીસનો ખુલાસો આવ્યા બાદ અને /અથવા સમયમાં સેવક ઈરાદાપૂર્વક ખુલાસો ન કરે તો પણ સંચાલક મંડળનો કારો સમિતિમાં સંબંધિત સેવકે સામેનો શિક્ષાને નિર્ણય લેવાનો રહેશે. અને તે તેનો ઉપર કાર્યવાહી કરવાનો રહેશે.તપાસ સમિતિએ તપાસ સમિતિનો બેઠક મળ્યાના ૧૫૦ દિવસમાં તપાસ પૂરો કરવાનો રહેશે.સમયમર્યાદાના તપાસ પૂરો ન થાય તો ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરશ્રી જે પક્ષે રૂક થઈ તેણે સામનો નિર્ણય નોંધે પ્રતિજ્ઞ લઈ શકશે.
૧. જો કર્મચારી પક્ષે ઈરાદાપૂર્વક રૂક થઈ હોય તો તપાસ પૂરો થયેલો જા કરો શકશે.
૨. જો સંચાલક મંડળે, ઈરાદાપૂર્વક રૂક કરો હોય તો તપાસ પડતી મૂકવાની જાહેર કરો શકશે.

ઠરાવ ક્રમાંક: ગઉસ-૧૦૯૨-૩૭૦૧-૫ નું પરિશિષ્ટ)

પરિશિષ્ટ-૩

૧. સંચાલક મંડળ માટેની કરજો:-

૧. સંસ્થાના સેવકોને સરકારના નોતિ નિયમોને આધીન રાખીશર અને પૂર્ણપણે વેતન ગ્રાન્ટ મળવા પાત્ર ન હોય તેવા સંજોગોમાં પણ બેક ધ્વારા વેતન તેમને મળે, તેનો જવાબદારો, સંચાલક મંડળનો રહેશે.

૨. સંસ્થાના નાણાંનો સંચાલક મંડળ/આચાર્યશ્રી કે કોઈપણ સેવક ધ્વારા દુરુપયોગ ન થાય તે જોવાનો જવાબદારો સંચાલક મંડળનો રહેશે.

૩. રાષ્ટ્રીય કે રાજ્ય કક્ષાનો શિક્ષણ માટેનો જે કોઈ નોતિ સરકારશ્રી તરફથી અમલમાં મુકાય, તે સંચાલક મંડળે સ્વિકારવાનો રહેશે.

૪. સરકારશ્રી તરફથી આપવામાં આવતું અનુદાન, નિયમોને લક્ષ્યામાં લઈ તથા આચાર્યશ્રીને પૂર્ણ વિશ્વાસમાં લઈ, પૂર્ણપણે અને સાચો રીતે તેનો ઉપયોગ થાય તે જોવાનું રહેશે.

૫. ગ્રામ વિદ્યાપોઠમાં સરકારશ્રીએ નક્કી કરેલ લાયકાત ધરાવતા સંસ્થા અને કાર્યદક્ષ સેવકોનો ભરતો થાય, તે બાબતે પૂર્ણ સજાગતા રાખવાનો રહેશે.

૨. આચાર્યનો કરજો

૨(અ) શૈક્ષણિક કાર્યના સંદર્ભમાં કરજો:-

૧. વર્ગ શિક્ષણની કરજો ઉપરાંત આચાર્ય ગ્રામ વિકાસપોઠના વડા તરફથી વખતો વખત સરકાર કે બોર્ડ ધ્વારા મોકલવાતી સૂચનાઓ અનુસાર કરજો બજાવવાનો રહેશે.

૨. પોતાનો ગ્રામ વિકાસપોઠના વધુ વિદ્યાર્થીઓના અસરકારક શિક્ષણ માટે તેમનો જવાબદારો રહેશે.

૩. તેઓ આયોજન અને મૂલ્યાંકન માટે વિસ્તૃત માર્ગદર્શન પુરું પાડશે.

૪. તેઓ ગ્રામ વિકાસપોઠના તમામ વિકાસ માટે, સુયોગ્ય શિક્ષણ વ્યવસ્થા મોકલશે. વિદ્યાર્થીઓનો પ્રગતિ મુજબ ઉપલા વર્ગમાં બદલો માટે

...૨...

(૧૫)

નિયત કાલીન પરીક્ષાઓનું આયોજન કરશે, અને સંચાલન કરશે. તેમજ અવારનવાર લેવાતી પરીક્ષા માટે પણ આયોજન કરશે/અમલ કરાવશે.

- (૫) આચાર્ય અધ્યાપકોની બનેલી નીચેની સમિતિઓની રચના કરશે. અને આ સમિતિઓની બેઠકો વર્ષમાં ઓછામાં ઓછી બે વાર મળશે. સમિતિમાં થયેલ નિર્ણયોનો અમલ કરાવશે હોદ્દાની રુએ આચાર્ય તમામ સમિતિઓના પ્રમુખ ગણાશે.

(૧) શિક્ષણ સમિતિ, (૨) પરીક્ષા સમિતિ, (૩) આયોજન સમિતિ, (૪) ગ્રંથાલય સમિતિ, (૫) શિબિર પ્રવાસ સેવા વિસ્તરણ સમિતિ (૬) શ્રમ સમિતિ, (૭) છાત્રાલય સમિતિ, (૮) શિસ્ત સમિતિ, (૯) સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ અને રમત ગમત સમિતિ.

ગ્રામ વિદ્યાપીઠની જરૂરીયાત મુજબ આચાર્ય વધુ સમિતિઓની પણ રચના કરી શકશે.

- (૬) ગ્રામ વિદ્યાપીઠના બી.આર.એસ. અને ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમની પરીક્ષાઓમાં સતત નબળા શૈક્ષણિક પરીણામ માટે, તે સંબંધિત રીતે જવાબદારી સ્વીકારી પરીણામોની સુધારણા માટે આયોજન કરશે અને અમલ કરાવશે.

- (૭) બીજી ગ્રામ વિદ્યાપીઠમાં કે અન્ય કોઈ જગ્યાએ નોકરી મેળવવા માટે, આચાર્ય, સંચાલક મંડળ મારફતે મરજી કરવાની રહેશે.

- (૮) ધીમા શીખનાર વિદ્યાર્થીઓ માટે, ઉપચારાત્મક શિક્ષણની તેમજ પ્રતિભાશાળી વિદ્યાર્થીઓ માટે, સ્થાન પ્રતિભાને વિશેષ વિકસાવે તેવી શિક્ષણની વિશિષ્ટ વ્યવસ્થા કરાવશે.

૨(બ) આચાર્યની સામાન્ય વહીવટી કરજો :-

- (૧) ગ્રામ વિદ્યાપીઠના સરળ અને અસરકારક વહીવટ માટે, પ્રવર્તમાન નિયમોની મર્યાદામાં સંચાલક મંડળને જવાબદાર રહેશે.
- (૨) ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરશ્રી દ્વારા નિયત થયેલ ધારાધોરણોના માળખામાં રહી, તે રજાઓ અને કામના દિવસોની સંખ્યા નક્કી કરશે. અને દર વર્ષે ગ્રામ વિદ્યાપીઠનું સમય પત્રક તૈયાર કરશે.

(૬)

... ૩

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

૩. ગ્રામ વિકાસ પોઠના તમામ પત્રકો અને રેકૉર્ડની યોગ્ય જાળવણી થાય તે જોશે.
૪. ગ્રામ વિકાસ પોઠની નિયત કાલીન પરોક્ષાઓ, તેમજ સહ અભ્યાસ પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરશે અને તેના અમલની દેખરેખ રાખશે.
૫. પોતાની ગ્રામ વિકાસ પોઠના સેવકોની કામગીરીનું નિરોક્ષણ કરશે. તેના ઉપર નિયંત્રણ રાખશે. સેવકોની સિસ્ટમ અથવા ગેરવર્તણૂક યોગે જો કોઈ બાબત હોય તો તે યોગેની જાણ સંચાલક મંડળને કરશે.
૬. પોતાની ગ્રામ વિકાસ પોઠ માટે પરોક્ષાક, પ્રાદિકાક, નિરોક્ષાક, સંવાહક તથા પ્ર પરોક્ષાને લગતો અન્ય કામગીરી, પોતાના અધ્યાપકોને સોંપશે અને તે કામગીરી વિશ્વસનીય રીતે ગુપ્તતા જાળવશે, નિષ્ઠાથી અને કાર્યદક્ષતાથી થાય તે જોશે.
૭. ખાતા ધ્વારા, રાજ્ય ધ્વારા કે ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરશ્રી ધ્વારા જે તે સમયે માંગવામાં આવે તે બધી માહિતી સમયસર પૂરો પાડવાની રહેશે.
૮. ગ્રામ વિકાસ પોઠની તમામ પ્રકારની મિલકતની યોગ્ય રીતે કાળજી લેશે. આવી મિલકતને કોઈપણ પ્રકારનું નુકશાન થતું હોય તો પોતાના સ્પષ્ટ અભિપ્રાય સહિત સંચાલક મંડળને, તે યોગેની જાણ કરવાની રહેશે.
૯. ગ્રામ વિકાસ પોઠના સેવકોની, સેવાપોથીઓની જાળવણી અને વખતો-વખત તેમાં જરૂરી નોંધ કરવા અને કરાવવા માટે જવાબદાર રહેશે.
(આચાર્યની સેવાપોથીઓની જાળવણી અને વખતો પ્રવખત તેમાં જરૂરી નોંધ કરવા માટે સંચાલક મંડળ જવાબદાર રહેશે.)
૧૦. પોતાની ગ્રામ વિકાસ પોઠના સેવકોનું સોનીયોરીટી લોસ્ટ તૈયાર કરશે અને સાચવશે.
૧૧. કર્મચારીઓના ખાનગી અહેવાલ માટે અને કર્મચારીઓને તેનો વિરુદ્ધ નોંધ (ચેડવર્સ સિગ્નાર્કશ)નો જાણ કરવા માટે આચાર્ય જવાબદાર રહેશે.
૧૨. વ્યક્તિગત ધ્યાન આપીને ગ્રામ વિકાસ પોઠના સેવકોના પેન્શન કેસ તૈયાર કરાવશે અને તે સંબંધિત અધિકારીને નોકલો આપવા માટે જવાબદાર રહેશે.

(૯)

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

૭. ગ્રામ વિધાપોઠના નિયમો મુજબની જરૂરો મેવો સ્ટાફની ચપૂર્ણતા કે અન્ય વિષય તે સંચાલક મંડળના ધ્યાન પર સાવશે અને સકય હોય તે ચપૂર્ણતા દૂર કરવા પ્રયત્નો કરશે.
૧૪. બોર્ડ/રાજ્ય સરકાર/ખાતા ધર્વારા મોકલેલ શિક્ષણને લગતી જરૂરો મેવો કુખનાચ નું પાલન કરશે/કરાવશે.
- ૨(ક) આચાર્યનો નાણાંકીય બાબતોની ફરજો:-
૧. સંચાલક મંડળ ધ્વારા આચાર્યને સોંપાયેલ ગ્રામ વિધાપોઠના તમામ નાણાંકીય વ્યવહારો માટે મંડળને જવાબદાર રહેશે.
૨. તમામ પ્રકારની સ્કોલરશીપ કે ફેલોશીપ માટે જરૂરો કાર્યવાહી કરશે. નિયત કાલોન સ્થાનમાં બોલો બનાવડાવો જેને અધિકારીને મોકલશે અને તે નાણાં આવેથી તાત્કાલિક ચૂકવણી કરાવશે.
૩. ગ્રામ વિધાપોઠના વિદ્યાર્થીઓ પાસેથી લેવાનું થતું લવાજમ નકકો કરશે અને તે રકમ યોગ્ય સમયમાં જમા થાય તેનો કાર્યવાહી કરશે.
૪. જો સકારણ રોકવામાં આવેલ ન હોય તો સેવકોને નિયત તારીખે, ઉંચાકા આપવાનો કાર્યવાહી કરશે.
૫. ગ્રામ વિધાપોઠનું માસીક પગાર બોલ બનાવડાવશે અને સંપૂર્ણ ચકાસણી કરીને ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરશ્રીને આ બાબતમાં નિયત કરેલ તારીખ કે તે પહેલાં તેમને મોકલો આપશે.
૬. પોતાનો ગ્રામ વિધાપોઠના કર્મચારીઓના પૂરવણી બોલો તૈયાર કરાવશે અને ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરશ્રીએ આ બાબતમાં જે તે તારીખ નકકો કરો હોય તે તારીખે અથવા તે તારીખ પહેલાં તે બોલો ચકાસણી કરીને મોકલો આપશે.
૭. ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરશ્રી તરફથી પગાર બોલ, પૂરવણી બોલમાંની વસુલાત કરવા માટે, સેવકને પગારમાંથી કરેલો રોકવરોનો સત્વરે ચૂકવણી કરશે.
૮. ગ્રામ વિધાપોઠનો રોજીબ તૈયાર કરાવશે અને દરરોજ તેને અપ-ટુ-ડેટ રાખશે અને ખરાઈ કરશે.

અો

૯. પિન સરકારો ડિસાબો રાખી/રખાવશે અને તે નિયમિત રીતે રોજેરોજ તૈયાર કરાવશે.

ઓ

૧૦. મિનિમાનુસાર ખર્ચનો જોગવાઈ મુજબ ચેટાઈપત્રક તૈયાર કરશે અને સંચાલક મંડળનો મંજુરો મેળવશે.

૧૧. થયેલ ખર્ચના ચોડોટ ડિસાબો સંચાલક મંડળના મંજુર કરાવશે.

૧૨. ખાતાનો XXXX લેમજ ચોડોટ ખાતાનો ચોડોટ નોંધનો તાત્કાલિક પૂર્તતા કરાવશે અને જવાબ આપશે.

૩. અધ્યાપકોનો ફરજો:-

:--આચાર્ય દ્વારા આપવામાં આવેલ સૂચનાઓ પ્રમાણે અધ્યાપક નીચેની ફરજો પાળાવશે.

૧. વિદ્યાર્થીઓના અસરકારક શિક્ષણ માટે તે મૂળભૂત રીતે જવાબદાર રહેશે.

૨. સમયસર ગ્રામ વિદ્યાપોઠમાં હાજર રહેશે અને શિક્ષણ કાર્ય કે વર્ગનો ઉપર પોતાનું સમગ્ર ધ્યાન આપશે.

૩. વિદ્યાર્થીઓની હાજરી પૂરશે અને તેનો નોંધ રાખશે.

૪. આચાર્યની સૂચના મુજબ જરુરો પત્રકો અને અન્ય રેકૉર્ડ ચોકસાઈપૂર્વક અને સુંદર રીતે રાખવા માટે જવાબદાર રહેશે.

૫. ગ્રામ વિદ્યાપોઠનો વિવિધ પ્રવૃત્તિઓની વ્યવસ્થામાં આચાર્યને તેમની સૂચના અનુસાર મદદ કરશે.

૬. વિદ્યાર્થીઓમાં સુચારુ ટેવો પાડવા અને તેમને શિક્ષણ પ્રત્યે અભિગુણ કરવા પ્રયત્નસીલ રહેશે. આ માટેની પ્રવૃત્તિઓની જવાબદારી સંભાળશે.

૭. વિદ્યાર્થીઓ સાથેના વ્યવહારમાં ધર્મ, લિંગ, જ્ઞાતિ, રંગ કે ઉંચનોય જેવા કોઈ ભેદભાવ રાખશે નહીં.

૮. શૈક્ષણિક વર્ષની શરુઆતમાં વર્ષવાર, વિષયવાર શૈક્ષણિક આયોજન તૈયાર કરશે.

૯. શૈક્ષણિક કાર્ય કરતો વખતે જે શૈક્ષણિક ઉપકરણો મેળવ્યા હોય તેનો ઉપયોગ કરશે અને નવાં ઉપકરણો ખોલાવવા પ્રયત્ન કરશે.

૧૦. પોતાના વર્ગ શૈક્ષણિક કાર્યમાં થયેલ ખર્ચેર કાર્યનો અને અપૂર્ણતા રહી હોય તો તેનો નોંધ આચાર્યને દર મહિને આપશે.

...૬...

(૧૬)

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

૧૧. દર રાત્રે દરેક વિદ્યાર્થી પાસે પ્રજ્ઞા સ્વાધ્યાય (એસાઈમેન્ટ) તૈયાર કરાવશે અને તે તપાસશે. સ્વાધ્યાયના સ્વરૂપનું આયોજન આચાર્ય પાસે મંજૂર કરાવશે.
૧૨. પોતાના વિષયનો આંતરિક અને વાર્ષિક પરોક્ષાઓ માટે પ્રશ્નપત્રો કાઢશે અને ઉત્તરવહોઓ ન્યાયપૂર્વક અને સ્વાયસર તપાસશે.
૧૩. ગ્રામવિદ્યાપોઠનો કોઈપણ પરોક્ષાને લગતો કોઈપણ કામગીરી, તે વિશ્વસનીય રીતે ગુપ્તતા જાળવીને અને કાર્યદક્ષતાથી પાર પાડશે.
૧૪. બીજો ગ્રામ વિદ્યાપોઠમાં કે અન્ય કોઈપણ જગ્યાએ નોકરી માટે ચરજો કરે ત્યારે ચરજો આચાર્ય મારફત ચોકલશે અને એકવાસ નકલ પરમારે પોકલો શકેશે.
૧૫. મોટાવર્ગમાં જશે અને વર્ગમાં શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિ કરશે.
૧૬. પોતાના આજ્ઞાના ડેડસ્ટોક રજો સ્ટરમાં ખરો દેલ વસ્તુઓનો નોંધ કરશે અને વર્ગને અતે વ્યવસ્થિત તારણ કાઢશે. પોવાશેલ કે અન્ય કોઈ કારણસર કોઈ વસ્તુ કમી કરવાની થાય તો તેનો સકારણ નોંધ આચાર્યશ્રી પાસે રજૂ કરશે.
૧૭. અભિસ્થાપન કોર્સમાં જશે અને તે સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કરશે.
૧૮. કોઈપણ પ્રકારનો રજા ઉપર જતાં પહેલાં આચાર્યશ્રી પાસે અગાઉથી રજા મંજૂર કરાવવાનો રહેશે.
૧૯. કોઈપણ સેવક પોતાના પદાદારો કે રાજકીય હેતુ માટે; સંસ્થાનો પ્રતિનિધિઓ અને સાધનોનો ઉપયોગ કરી શકશે નહિ.
૨૦. કોઈપણ સેવક ખાનગી કોઓંગ કલાસ ચલાવી શકશે નહીં. અથવા તેમાં નોકરી કરી શકશે નહીં.
૨૧. કોઈપણ સેવક વેકેશન દરમિયાન કે રજા દરમિયાન પોતાના સરનામામાં જો ફેરફાર થયો હોય તો તેનો જાણ આચાર્યને કરશે.
૨૨. વિદ્યાર્થીઓ, વિદ્યાર્થીનીઓ, સેવકો, આચાર્ય, વાલીઓ વગેરે તમામ સાથે તેનું વર્તન વિવેકી અને નમ્ર હશે.

૧ તે

૪. વૈધરાજની કસબો:-

૭૧

ગ્રામ વિકાસ પોઠના કેમ્પસ ઉપર તથા સેવા વિસ્તરણના સંદર્ભમાં વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ નો કામગીરી માટે વૈધરાજ નિમવામાં આવે છે. વૈધરાજે આચાર્યના માર્ગદર્શન નીચે પોતાની કામગીરી કરવાનો રહેશે.

૪

૧. આરોગ્યશાસ્ત્ર, સકાલ વિજ્ઞાન, સ્વાસ્થ્ય વિજ્ઞાન, ગૃહ ઉધ્યાન, પોષાક આહાર, વડ ? વિષયોનું શિક્ષણ અને પરોક્ષ કરવું.

૧

૨. ગ્રામ વિકાસ પોઠના કેમ્પસ ઉપરના તમામ વિદ્યાર્થીઓ તથા સેવકો અને તેના પરિવારજનોનો આરોગ્ય શિક્ષિત કરવો, તથા માંદગી ન આવે તે માટે જુગલ લેવા.

૪૧

૩. વિદ્યાર્થીઓની દરેક સરે સારો રિક તપાસ કરવો, અને તેનો રેકૉર્ડ રાખવો તથા બ્લડગ્રુપોંગ કરાવવું.

૪૧

૪. સ્નાત્ર કેમ્પસની સ્વચ્છતાનો, પોવાના પાણીની શુદ્ધિની દેખરેખ રાખવો.

૫. છાત્રાલયોના રસોડામાં થતો, રસોડોની સ્વચ્છતા અને પ્રાપ્તિકતા જાળવાયતે જોશે અને આચાર્યને તેનો અહેવાલ આપશે.

૬. કેમ્પસ ઉપર સ્વાધ્યાય ભાગ તૈયાર કરશે અને વિદ્યાર્થીઓના શિક્ષણનું તેની સાથે જોડાણ કરશે.

૭. સ્વાસ્થ્ય આરોગ્ય જાળવણી માટે, આર્થિક ઉપરાંત ચેકઅપ, મેન્ટલ થેરાપી, યોગાસના, નિસર્ગોપચાર, વિગરે જેવી પદ્ધતિઓથી વિદ્યાર્થીઓને પરિચિત કરશે અને તેની તાલીમ માટે, આયોજન કરશે.

૮. ગ્રામ વિકાસ પોઠના ગ્રામસેવા સિવિરના સંચાલનમાં ભાગીદાર બનશે અને સિવિરનો આરોગ્ય અંગેની પ્રવૃત્તિઓનું સંચાલન કરશે.

૯. ગ્રામ વિકાસ પોઠે પસંદ કરેલા સેવા વિસ્તરણના ગામોમાં નીચેની જેવી પ્રવૃત્તિઓ વિસ્તરણ અધિકારીના સહયોગથી કરશે.

૧. સંડાસ યોજના,

૨. બાળ તંદુરસ્તી જાળવણી.

૩. માંદલા તંદુરસ્તી જાળવણી

૪. નેત્ર શિક્ષિત સિવિર.

૫. વ્યસનમુક્તિ સિવિર.

૪૬૮..

(૨૫)

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

૬. દાંત ચિકિત્સા સિધિર

૭. સફાઈ સિધિર

૮. આરોગ્ય સર્વેક્ષણ

૯. પોષાકસાહાર યોજના

૧૦. બાલસાડીના બાળકોનો આરોગ્ય તપાસ.

૧) વૈદ્યરાજ વહિરિંજે પોતાના કામોનું આયોજન તૈયાર કરીને આચાર્યશ્રી પાસે મંજૂર કરાવશે.

૧૧) સેવા નિયમોમાં જણાવેલો ચ-ચ કરજો સહિત આ કરજો બજાવશે. તથા ગ્રામ વિકાસો ઠનો જરૂરોયાત મુજબ આચાર્ય આરોગ્ય અંગે જે જે કામગીરો સોંપે તે સંભાળવાનો રહેશે.

૫. ઈજનેરીની કરજો:-

ગ્રામ વિકાસો ઠમાં ઈજનેર વર્ગ સિદ્ધાંતકાર્ય અને બાંધકામ રિપેરોંગ, જાળવણી અને બને પ્રકારના કાર્યો કરશે. ઈજનેર આચાર્યના માર્ગદર્શન નીચે પોતાનો કામગીરો કરશે.

૧. કૃષિ ઈજનેરો વિભાગનું વર્ગસિદ્ધાંત અને પરોક્ષકાર્ય કરશે.

૨. ગ્રામ વિકાસો ઠનાં મકાનો, રસ્તાઓ, પાણીનો પાઈપ લાઈન, પાણી નિકાલ વ્યવસ્થા કે અન્ય કોઈપણ પ્રકારના બાંધકામ, રોપેરોંગ અને જાળવણીનું કાર્ય કરશે.

૩. ગ્રામ વિકાસો ઠના ઊનાલયો, જરૂરસ્તા વિત્તાલય, સેવક નિવાસ વગેરે ની લાઈટ વ્યવસ્થામાં લાયસેન્સને (જ્યાં જ્યાં મંજૂર થયેલ હોય ત્યાં) માર્ગદર્શન આપશે. જ્યાં લાયસેન્સ નહિ હોય ત્યાં જાતે કામગીરો સંભાળશે.

૪. બાંધકામ અને રોપેરોંગ અંગેના પ્લાન એસ્ટીમેન્ટ બનાવવા અને તેને મંજૂર કરાવવા તૈયાર થયેલાં મકાનોનાં કમ્પ્લેક્ષન સર્ટી, મેળવવા

૫. બાંધકામ કે રોપેરોંગનો સામગ્રીનો ખરોદમા મદદરૂપ થવું, અને તેમાં બોલ બનાવવા

૬. માલસ્ટોક તથા તેને લગતાં પ્લમ્બકનો જાળવણી કરવો.

૭. ડેડસ્ટોક અને તેને લગતા પ્લમ્બકનો જાળવણી કરવો.

- (૮) ગ્રામ વિદ્યાપીઠની પાણીસગ્રહ યોજનાની વિવિધ કામગીરી સંભાળવી.
- (૯) ગ્રામ વિદ્યાપીઠના સેવા વિસ્તરણના ગામોમાં ગોબર ગેસ પ્લાન્ટ, સડાસ બનાવવા જેવી યોજનામાં મદદરૂપ થવું.
- (૧૦) સેવા નિયમોમાં જણાવેલી અન્ય કરજો સહિત, ઈજનેર આ કરજો બજાવશે, તથા ગ્રામ વિદ્યાપીઠની જરૂરીયાત મુજબ આચાર્યશ્રી બાંધકામ, રિપેરિંગ કે જાળવણી અને જ્યારે જે કામગીરી સોપે તે કરવાની રહેશે.

૬. શ્રમ સંયોજકની કરજો :-

ગ્રામ વિદ્યાપીઠમાં શ્રમનું શિદ્ધાંતના માધ્યમ તરીકે અનિવાર્ય સ્થાન છે. શ્રમનું વ્યવસ્થિત અને વૈવિધ્યપૂર્ણ આયોજન થાય તેનો અમલ થાય, અને તેનું મૂલ્યાંકન થાય તે માટે શ્રમસંયોજક આચાર્યના માર્ગદર્શન નીચે, પોતાની કામગીરી કરશે :-

- ૧) વર્ષના આરંભે શ્રમકાર્યોનું આયોજન તૈયાર કરશે. અને શ્રમસમિતિમાં તેને મંજૂર કરાવશે.
- ૨) તમામ વિદ્યાર્થીને શ્રમના વિવિધ કાર્યક્રમોની તાલીમ મળી રહે, તેવું આયોજન કરશે.
- ૩) કયા શ્રમ વિભાગમાં કેટલી સંખ્યાની જરૂર છે, તે જાણવું, વિદ્યાર્થીઓની વહેંચણી કરવી, શ્રમ કાર્ય થતું હોય ત્યારે દિવસમાં બોલામાં બોલું બે વાર નિરીક્ષણ કરવું અને વિદ્યાર્થીઓને માર્ગદર્શન આપવું.
- ૪) શ્રમ કાર્ય વિદ્યાર્થીઓની અનિયમિતતા, ગેરહાજરી કે અશિસ્ત દેખાશે તો તેને ઉકેલવાની કે કામગીરી કરશે.
- ૫) દરરોજ વિદ્યાર્થીઓની સ્વાચ્છ હાજરી પૂરવાના સમયે બધા વિદ્યાર્થીઓને મળશે અને શ્રમ કાર્ય બોલના પ્રશ્નો ઉમેરતો ઉકેલશે.
- ૬) શ્રમના કલાકોનો રેકર્ડ રાખશે અને દરમિયાને તેનું તારણ જાહેર કરશે. સત્રાંતે અને વર્ષાંતે શ્રમકાર્યના કલાકો પૂરેપૂરો થયેલા હોય તેના કાળજી લેશે તથા તેનો રેકર્ડ રાખશે.

... ૧૦ ...

(23)

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

- ૭) દર બે મહિને શ્રમ સમિતિની બેઠક બોલાવશે. શ્રમ સમિતિમાં શ્રમના પ્રશ્નો વિચારણાએ મૂકશે અને યથેલ નિર્ણયોની કાર્યવાહી કરશે. શ્રમ સમિતિના પ્રમુખ તરીકે આચાર્ય રહેશે. મંત્રી તરીકે શ્રમ સંયોજક રહેશે. ઉપરાંત સભ્યો તરીકે નિયામક, એક શ્રેયાન અધ્યાપક, મુખ્ય ગૃહપતિ(જો હોય તો) ગૃહપતિ, અને શ્રમ આપનાર વિભાગના વડાઓ રહેશે.
- ૮) સત્રાતે અને વૅબાનિતે શ્રમ સમિતિમાં વિદ્યાર્થીઓના શ્રમ કાર્યનું મૂલ્યાંકન કરશે અને તેની નોંધ સાચવશે.
- ૯) બેઠક કુટુંબ કાર્યશિબિરના આયોજન, ગોઠવણ, અમલ અને મૂલ્યાંકનની કામગીરી કરશે.
- ૧૦) વિદ્યાર્થીઓ માટે શ્રમના સાધનોની વ્યવસ્થા કરશે તથા શ્રમના સાધનોની સાચવણી કરશે. તેનો ડેડસ્ટોક રાખશે. સાધનોની મરામત કરાવશે, જરૂરી લાગે ત્યારે નવા સાધનો વસાવશે.
- ૧૧) શ્રમનો શિક્ષણ સાથે અનુબંધ ધાર્ય તેવી શ્રમકાર્યની ગોઠવણ કરશે. શ્રમની વિવિધ પ્રક્રિયામાંથી વિદ્યાર્થીઓ પસાર થાય, તેવું આયોજન કરશે.
- ૧૨) શ્રમ અને વિદ્યાર્થીઓની શાંતિપૂર્ણતા વગેરે, સમજ સ્પષ્ટ થાય, શ્રમ તત્પરતા વધે, તે માટેના વ્યયોજન, સ્પર્ધા, પ્રશ્નોત્તરી, પરિસ્વાદ વગેરેની ગોઠવણ કરશે.
- ૧૩) સેવા નિયમોમાં જણાવેલી અન્ય કરજો સહિત શ્રમસંયોજક આ કરજો બજાવશે તથા ગ્રામ વિદ્યાપીઠની જરૂરીયાત મુજબ આચાર્ય શ્રમ અને જ્યારે જે કામગીરી સોપે તે સંભાળવાનો રહેશે.

૭. વિસ્તરણ અધિકારીની કરજો :-

ગ્રામ વિદ્યાપીઠમાં વિસ્તરણકાર્ય અત્યંત મહત્વનું અંગ છે. વિસ્તરણકાર્ય દ્વારા શિક્ષણનો સમજ સાથેનો અનુભવ થાય છે. તેથી વિસ્તરણ, અધિકારી, શિક્ષણ અને સમાજ વચ્ચેની ચાવીરૂપ વ્યક્તિ છે. વિસ્તરણ અધિકારી આચાર્યના માર્ગદર્શન મુજબ પોતાની કામગીરી કરશે.

- ૧) વિસ્તરણ અધિકારી પોતાની કામગીરીનું વાર્ષિક આયોજન તૈયાર કરીને શિબિર પ્રવાસ સેવા વિસ્તરણ સમિતિમાં રજૂ કરી મંજૂર કરાવશે.
- ૨) વિસ્તરણ અધિકારી ગ્રામમાં નીચેની પ્રવૃત્તિઓમાંથી અનુકૂળતા મુજબની પ્રવૃત્તિઓ કરશે.

૧: આરોગ્ય નિદાન શિબિર,

... ૧૧...

(૨૪)

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

ગ્રામ વિદ્યાપીઠમાં વિસ્તરણકાર્ય અર્થત મહત્વનું અંગ છે. વિસ્તરણકાર્ય શિક્ષણનો સમજ સાથેનો અનુભવ થાય છે. તેથી વિસ્તરણ, અધિકારી, શિક્ષણ અને સમાજ વચ્ચેની ચાલીરૂપ વ્યક્તિ છે. વિસ્તરણ અધિકારી આચાર્યના માર્ગદર્શન મુજબ પોતાની કામગીરી કરશે.

- ૧) વિસ્તરણ અધિકારી પોતાની કામગીરીનું નાણાકિ આયોજન તૈયાર કરીને શિબિરપ્રવાસ સેવા વિસ્તરણ સમિતિમાં રજૂ કરી મંજૂર કરાવશે.
- ૨) વિસ્તરણ અધિકારી ગામડામાં નીચેની પ્રવૃત્તિઓમાંથી અનુકૂળતા મુજબની પ્રવૃત્તિઓ કરશે.

૧: આરોગ્ય નિદાન શિબિર,

૨: બાળકોને લગતાં શિબિર

૩: સ્ત્રી જાગૃતિ શિબિર,

૪: પશુપાલનને લગતી શિબિર

૫: ગ્રામ સમાજની જાગૃતિ માટેના શિબિર

૬: ખેતીની લગતી શિબિર

૭: વ્યસન મુક્તિ માટે ની શિબિર

૮: સ્વચ્છતા, સુધડતા, અને પોષક આહારલક્ષ અંગેના શિબિર

- ૩) ગ્રામ દત્તક યોજના નીચે ગમમડાં દત્તક લઈ, તેના સર્વાંગી વિકાસને કાર્યક્રમ ગોઠવશે.

- ૪) ગામડામાં લોકમેળા, ઉત્સવ ઉજવાણી, પ્રદર્શન, ફિલ્મ શો, નાટકો વ્યાખ્યાનનો, હરીફાઈઓ વગેરે ગોઠવશે.

- ૫) વિસ્તરણ શિક્ષણ પ્રત્યક્ષ કાર્યમાં મદદરૂપ થશે.

- ૬) ગ્રામ શિબિરનું આયોજન અને સંચાલન કરશે.

- ૭) ગામડામાંથી મધ્યસ્થા, બહેમો, કુરિબાજો, અજ્ઞાનતા, રુઢિ જડતા વગેરે દૂર કરવા માટેના કાર્યક્રમો ગોઠવશે.

- ૮) બનીકરણ, પાણીબચાવ અને પાણી સંગ્રહ, સજીવ ખેતી, ટપક સિંચાઈ ઉજાડના નવા સ્ત્રોત વગેરે અંગે લોકજાગૃતિના પ્રયાસો કરશે.

- ૯) વિસ્તરણ અધિકારી, આ તમામ કાર્યક્રમોમાં વિદ્યાર્થીઓને સામેલ કરશે. વિદ્યાર્થીઓનું શિક્ષણ નક્કી થાયતે માટે સામાજિક સંદર્ભ પૂરો પાડશે.

- ૧૦) ગામડામાંથી બહેનો, બાળકો અને વિદ્યાર્થીઓને કેમ્પસ પર લાવી, તેની આવડત, કૌશલ, સમાજ વધારવાના કાર્યક્રમો કરશે.

- ૧૧) વિદ્યાર્થીઓને સપ્તાહાત કાર્યક્રમ, ગ્રામનિવાસ, શિક્ષણ નિવાસ, વગેરેના આયોજન અને અમલમાં મદદરૂપ થશે.

- ૧૨) ગ્રામ વિદ્યાપીઠના મહેમાનગૃહની અને સંસ્થાદર્શનની જવાબદારી સંભાળશે.

- ૧૩) જરૂર હોય ત્યારે વિસ્તરણ નિષ્ણાચક વર્ગો લેશે.

- ૧૪) આકસ્મિક પ્રસંગો વખતે હારત શિબિરો કે રાહત કાર્યોનું સંચાલન કરશે.

(૨૫)

-12-

અ) આર્થિક બાબતોના સંદર્ભમાં કરજો :-

- ૧) સંસ્થાના લેનડેવડના હિસાબ રાખવા.
- ૨) વિકાસકંડનો તથા વિશેષ પ્રોજેક્ટોનો હિસાબ રાખવો.
- ૩) વિદ્યાર્થીઓની તમામ પ્રકારની ફી ઉધરાવવી, તેની નોંધ પત્રમાં કરવી. પહોંચો આપવી અને તેની હિસાબ રાખવો, વર્ષા-તે હિસાબ જાહેર કરવો.
- ૪) બે-કમાં રકમો જમા કરાવવી અને બેંકમાંથી રકમો ઉપાડવી અને બીલોની જરૂરી ચકાસણી કરવી.
- ૫) ડેડસ્ટોક રજીસ્ટર રાખવા અને તૈયાર કરવા.
- ૬) પગાર બીલો, પૂરવણી બીલો તૈયાર કરવા અને સંબંધિત અધિકારીને તે સમયસર મોકલી આપવા.
- ૭) આનકબેર, સી.ડી.એસ. સી.ટી.ડી. વ્યવસાયવેરો, બીમો તથા તમામ પ્રકારના બેર નસૂલ કરવા અને સંબંધિત વિભાગમાં જમા કરાવવવા.
- ૮) હિસાબો મોડિટ કરાવવા.
- ૯) ખાતમમાં હિસાબી પત્રકો મોકલવા.
- ૧૦) હિસાબોની તપાસણી માટે જરૂરી તયારી કરવી અને તેની તપાસણી કરાવવી.
- ૧૧) પગાર ઉપરાંતની ગ્રાન્ટને લગતી બાબતોની કાળજી રાખવી. ૭ રકમો મેળવવા કાર્યવાહી કરવી.
- ૧૨) આચાર્ય તરફથી સૂચનાઓ મુજબ, ગ્રામ વિદ્યાર્થીઓને જરૂરી એવી સીજનસ્તુઓની નિયમાનુસાર ખરીદી કરવી.
- ૧૩) તમામ સેવકોના પેન્શન અને પેન્શનને સંબંધિત તમામ કામગીરી કરવી.
- ૧૪) આચાર્યના માર્ગદર્શન મુજબ અંદાજપત્ર તૈયાર કરવું અને તેનો અમલ કરવો.

(બ) શૈક્ષણિક સેવકોના સંદર્ભમાં કારકુનો સ્ટાફની કરજો :-

- ૧) શૈક્ષણિક સ્ટાફને લગતી માહિતી ખાતે પૂરી પાડવી.
- ૨) તેમની સેવાપોથીઓ અને રજાના હિસાબો તૈયાર કરવા.
- ૩) તેમનાં પગારબીલ તૈયાર કરવા અને તેમની સહીઓ તથા પ્રતિસહીઓ લેવી.
- ૪) અખતોબખત સેવાપોથીઓમાં નોંધો કરવી અને તે નોંધોમાં સહીઓ લેવી.
- ૫) સેવકોના, પ્રોબીડ-ટ કંડના હિસાબો રાખવા.
- ૬) પ્રોબીડ-ટ કંડમાંથી એડવાન્સ/લોન મંજૂર કરવા માટેની અરજીઓ મોકલી આપવી.
- ૭) સેવકોની નિમણૂકને લગતાં તમામ પત્રકો તૈયાર કરવી.
- ૮) સેવકોનાં વાર્ષિક આનક પત્રકો તૈયાર કરવા.
- ૯) આચાર્યની સૂચના મુજબ, સેવકોને સૂચના, ચેતવણી કે છૂટા કરવા જેવી શિક્ષાની નોંધ (મેમો) તૈયાર કરવી.

આ.નં-૩ બીર નામ

(૨૬)

- ૪) વખતોવખત સેવાપોથીઓમાં નોંધો કરવી અને તે નોંધોમાં સહીઓ લેવી.
- ૫) સેવકોના પ્રોજેક્ટ-ટ ફંડના હિસાબો રાખવા.
- ૬) પ્રોવીડન્ટ ફંડમાંથી એડવાન્સ/લોન મજૂર કરવા માટેની અરજીઓ મોકલી આવી.
- ૭) સેવકોની નિમણૂકને લગતા તમામ પત્રકો તૈયાર કરવા.
- ૮) સેવકોના વાર્ષિક આવક પત્રકો તૈયાર કરવા.
- ૯) આચાર્યની સૂચના મુજબ, સેવકોને સૂચના, ચેતવણી કે છૂટા કરવા જેવી શિક્ષાન નોંધ(મેમો) તૈયાર કરવી.
- ૧૦) સેવકોના પેન્શન પેપર્સ તૈયાર કરવા.
- ૧૧) આવકવેરો, વ્યવસાયવેરો, સી.ટી.ડી. વીમો, સી.ડી.એસ.વગેરે અંગે, જે કંઈ પગારમાંથી કપાત હોય તે રકમોની ચૂકવણી કરવી.
- ૧૨) સેવકોની નોકરીની બાબતોને લગતી ફાઈલો તૈયાર કરવી.
- ૧૩) સેવકોના પગાર ફિક્સેશન સંબંધિત કામગીરી કરવી.

ક)) કચેરીને લગતી અન્ય ફરજો :-

- ૧) સરકાર, અન્ય સંસ્થા કે અધિકારી સાથે કરવાના પત્ર વ્યવહાર તૈયાર કરવા.
- ૨) આવક જાવકના પત્રકો તૈયાર કરવા.
- ૩) વખતોવખત સરકારના ખાતા કે અન્ય અધિકારી દ્વારા આપવામાં આવેલ સૂચનાઓનું પાલન કરવું, અને પગાર સિવાયની ગ્રાન્ટની બાબતના ક્લેઈમના સંદર્ભમાં કામગીરી કરવી.
- ૪) પત્રો, પગારબીલ અને સ્ટેટમેન્ટ તૈયાર કરવા અને તેને ટાઈપ કરવા.
- ૫) વિદ્યાર્થીઓ સંબંધિત આવશ્યક માહિતી વાલીઓને પૂરી પાડવી.
- ૬) સેવકોનું હાજરી પત્રક તૈયાર કરવું.
- ૭) જરૂરી સૂચનાઓ શૈક્ષણિક તેમજ બિન શૈક્ષણિક સ્ટાફ અને વિદ્યાર્થીઓના વ્યા ઉપર લાવવી.
- ૮) વિજાયાવાર ફાઈલ રાખવી, નોંધ કરવી અને શિક્ષણ કી, તેમજ ગ્રામ વિદ્યાપ ઠના સામાન્ય રજીસ્ટર તૈયાર કરવા.
- ૯) ગ્રામ વિદ્યાપીઠને લગતા જરૂરી સ્ટેટમેન્ટ, પત્રો, અહેવાલો, કોર્મની નકલો કરવી, ટાઈપ કરવું, તથા સાઈકલો સ્ટાઈલ નકલો તૈયાર કરવી.

૧૦) ગ્રામ વિદ્યાપીઠની તમામ મરોક્કાઓને લગતી તમામ પ્રકારની કામગીરી કરવી.

૧૧) હાજરી પત્રક ચકાસણીમાં આચાર્યને મદદ કરવી.

૧૨) આચાર્ય દ્વારા સોંપવામાં આવતી, કાર્યાલય સંબંધિત, તમામ કામગીરી બજાવવી.

૩)) વિદ્યાર્થીઓના સંદર્ભ કરજો :-

૧) વિદ્યાર્થીઓના પ્રવેશ અંગેની તમામ કાર્યવાહી કરવી.

૨) ગ્રામ વિદ્યાપીઠ છોડ્યાના પ્રમાણપત્રો અને બીજા પ્રમાણપત્ર તૈયાર કરવા અને ખરી નક્કીને લગતી કામગીરી કરવી.

૩) રાજ્ય પરિવહન અથવા રેલવે કન્સેશન અને બીજા કન્સેશન અંગેના પત્રકો તૈયાર કરવા.

૪) વિદ્યાર્થીઓ પસંદગી મળેલ ફોર્મસ અને પ્રમાણપત્રોની ચકાસણી કરવી.

૫) વિદ્યાર્થીઓને ફીમાં કન્સેશન કે સ્કોલરશીપને લગતી કરજો :-

ફીમાં રાહત અંગેના ફોર્મસ વહેંચવા, તે ફોર્મસ પરત ઉધરાવવાતેની ચકાસણી કરવી અને યોગ્ય પત્રકો શિક્ષણ નિયામક, સમાજ કલ્યાણ અધિકારી કે જિલ્લા પંચાયત કે જ્યાં જરૂરી હોય ત્યાંથી મંજૂર કરાવવા મોકલવા અને તેના બીલો તૈયાર કરીને મોકલવા અને તે બીલોની રકમ મુજબ યોગ્ય રીતે જાહેર કરીને જે તે વિદ્યાર્થીના ખાતામાં જમા કરવી.

૬) જે વિદ્યાર્થીની હાજરી ઘટતી હોય તો તેની જાણ આચાર્યને કરવી.

૭) વિદ્યાર્થીઓને લગતા વિદ્યાલય, કે છાત્રાલયના પત્રવ્યવહાર, પત્રકો, અહેવાલો ટાઈપ કરવા, યોગ્ય જગ્યાએ રવાના કરવું, તેનો રેકૉર્ડ સાચવવો.

૮) આચાર્ય દ્વારા સોંપવામાં આવતી વિદ્યાર્થીઓ સંબંધિત કાર્યાલયની કોઈપણ કામગીરી બજાવવી.

૯. સ્ટોકમેનની કરજો :-

ગ્રામ વિદ્યાપીઠમાં ગૌશાળા એ પશુ ધનના શિક્ષણના પ્રત્યક્ષ ભાગરૂપ છે. તેમજ છાત્રાલયના વિદ્યાર્થીઓ અને સેવકોના પરિવારો માટે દૂધ પુરું પાડે છે. સ્ટોકમેન ગૌશાળા સાથે સંકળાયેલ તમામ આયોજન, વ્યવસ્થા, અને ગૌશાળાના પ્રશ્નોના ઉકેલમાં ભાગોદાર બને છે, સેવા નિયમોમાં જણાવેલી કરજો સહિત તે આ કરજો બજાવશે. તથા ગ્રામ વિદ્યાપીઠનો જરૂરીયાત મુજબ આચાર્ય શ્રી ગૌશાળા અંગે જ્યારે જે કામગીરી સોંપે તે સંભાળવાની રહેશે.

(૨૬)

મગીરી

- ૧) ગૌશાળામાં ગાયોનું સુવર્ધન, સાયવણી અને માદગીમાં મદદ કરશે.
- ૨) ગાયોની ધાસ-પાણ-પાણીની વ્યવસ્થા કરશે.
- ૩) દૂધ દોહવું, નોંધણી કરવી, વહેંચણી કરવી, વળેરે કામગીરી કરશે.

મગીરી બજાવવું

- ૪) ગાયોની ચરવાની વ્યવસ્થા ઝોઠવશે.
- ૫) ગાયોનું અનુવાંશિક પત્રક ભરશે અને સાયવશે.
- ૬) દૂધ ઉત્પાદનનો રેકૉર્ડ સાયવવામાં મદદ કરશે.
- ૭) ગૌશાળા માટેના ધાસચારો પ્લોટની તથા ચરાણ વિભાગની દેખરેખ રાખશે.
- ૮) વિદ્યાર્થીઓ ગૌશાળામાં શ્રમ કરવા આવે ત્યારે તેની દેખરેખ રાખશે અને માર્ગદર્શન આપશે.

રવાં અને

૧ તૈયાર કરવું

- ૯) ગોપાલન વિભાગના પ્રત્યક્ષ કાર્યમાં અધ્યાપકને મદદરૂપ થશે.
- ૧૦) ગૌશાળાની સફાઈની અને પશુ રહેઠાણની વ્યવસ્થાની દેખરેખ રાખશે.
- ૧૧) ગૌશાળાના શિક્ષણના ભાગરૂપ ચાલતા પ્રયોગકાર્યમાં મદદરૂપ થશે.
- ૧૨) ગોપાલન શિક્ષણના ભાગરૂપ વિસ્તરણ કાર્યક્રમમાં મદદરૂપ થશે.

કાસણી

સલા

૧ તૈયાર

વિદ્યાર્થીની

૧૦. ગૃહપતિની / ગૃહમાતાની ફરજો ::-

ગ્રામ વિદ્યાપીઠમાં છાત્રાલયને શિક્ષણનું અગિયાર્થ માન્ય ગણવામાં આવે છે. ગૃહપતિ પૂર્ણ સમયની છાત્રાલયની કામગીરી કરતા હોય છે અધ્યાપક કમ ગૃહપતિ હોય તેઓની કામગીરી નીચે મુજબના રહેશે. તેઓ આચાર્યના / મુખ્ય ગૃહપતિના માર્ગદર્શન હેઠળ કામ કરશે. (અધ્યાપક કમ ગૃહપતિ હશે ત્યાં તેઓ એક વર્ગનું છાત્રાલય સંભાળશે. અને તેમની ગૃહની જવાબદારી માટે ૧૦ તજ્જ તાસનો કાર્યભાર ગણવામાં આવશે.)

કેવાલો

ઉપણ

- ૧) ગૃહપતિ/ગૃહમાતા છાત્રાલયની નીચેની પ્રવૃત્તિઓની સીધી દેખરેખ રાખશે.
૧. છાત્રોને સવારે જગાડવા. ૨. ગૃહકાર્ય વ્યવસ્થા. ૩. સફાઈ અને પાણી વ્યવસ્થા ૪. ભોજન વ્યવસ્થા ૫. પ્રાર્થના અને હાજરી વ્યવસ્થા ૬. માદગી સારવાર અને આરોગ્ય તપાસ. ૭. રાત્રી પ્રવૃત્તિ વ્યવસ્થા ૮. કાંતણ વ્યવસ્થા ૯. વ્યસનમુક્તિ દેખરેખ. ૧૦. ભોજન ખર્ચ-છાત્રાલય કી-હિસાબ નિરીક્ષણ. ૧૧. સ્વાધ્યાય પ્રવૃત્તિ, ૧૨. શ્રદ્ધા ચોરી-અનિયમિતતા અશિસ્તતા પ્રશ્નોનું નિરાકરણ. ૧૩. વાલી સંપર્ક ૧૪. વિદ્યાર્થીઓનું સત્વરિત અને વર્ગીકૃત મૂલ્યાંકન.

કે.

પ્રશ્નોના

બજાવશે.

મગીરી

(૨૬)

- ૨) ગૃહપતિ બપોરે અને રાત્રે બેઝોખે બંને વખતે હાજર રહેશે.
- ૩) રાત્રી પ્રવૃત્તિ નિયમિત રીતે ગોઠવાય તેનું આયોજન કરશે અને વક્તાઓને આમંત્રણ આપશે.
- ૪) છાત્રાલયની સુવિધાઓ પૂરતા પ્રમાણમાં જળવાઈ રહે તેની કાળજી લેશે.
- ૫) આનંદ બજાર, સમૂહ ભોજન, સમૂહ ગરબી જેવા કાર્યક્રમોની ગોઠવણ કરશે.
- ૬) શિબિર, પ્રવાસ, ઉત્સવો, સમાજસેવામાં ભાગીદાર બનશે.
- ૭) છાત્રોના પરસ્પરના સંબંધો ભાતૃભાવભર્યા અનાક્રમક સહકાર ભર્યા અને સ્વસ્થ બને તેની કાળજી લેશે.
- ૮) છાત્રોમાં ધર્મ, જાતિ, રંગ, લિંગ, કે ઉચનીચના ભેદો માટે તેવા કાર્યક્રમોનું આયોજન કરશે.
- ૯) છાત્રાલય દ્વારા છાત્રોના સમતોલ, સમગ્રદર્શી, વ્યાપક દ્રષ્ટિવાળા વિકાસ માટે કાળજી લેશે અને તેને અનુકૂળ એવા કાર્યક્રમોનું આયોજન કરશે.
- ૧૦) દરેક શ્રદ્ધાળુ ગૃહપતિ છાત્રાલય સમિતિના કાયમી સભ્ય ગણાશે.
- ૧૧) આચાર્ય (કે મુખ્ય ગૃહપતિ હોય તો તે) ગૃહપતિને ગૃહ અંગે આ ઉપરાંતની જ્યારે જે કામગીરી સોંપે તે ફરજરુપે કરવાની રહેશે.

૧૧. પટાવાળાની ફરજો:-

- ૧) ગ્રામ વિદ્યાપીઠનું કાર્ય શરુ થવાના સમય પહેલાંએક કલાક અગાઉ, અને રાગય પુરો થયા બાદ, એક કલાક સુધીનો ગાળો, તેની ફરજનેા સમય ગણાશે. પણ દરરોજ તે ૧૦ કલાકથી વધુ નહિ હોય.
- ૨) સંસ્થાએ નકકી કરેલ ગણવેશ, ફરજિયાત પણે પહેરવાનો રહેશે.
- ૩) કાયલિયના સાધનોની ગોઠવણ અને વ્યવસ્થાની કામગીરી કરશે.
- ૪) જો સેવકની ફરજ પુસ્તકાલયમાં હશે તો પુસ્તકાલય સમયસર ખોલવું, સફાઈ કરવી, પુસ્તકોના સામાયિકો ગોઠવવા, ઈસ્યુ, કરવા માટે પુસ્તકો

- ૧) ગ્રામ બિદ્યાપીઠનું કાર્ય શરુ થવાના સમય પહેલાં એક કલાક અગાઉ, અને સમર પુરો થયા બાદ, એક કલાક સુધીનો ગાળો, તેની કરજને સમય ગણાશે. પણ દરરોજ તે ૧૦ કલાકથી વધુ નહિ હોય.
- ૨) સંસ્થાને નકકી કરેલ ગણબેશ, કરજિયાત પણે પહેરવાનો રહેશે.
- ૩) કાર્યાલયના સાધનોની ગોઠવણ અને વ્યવસ્થાની કામગીરી કરશે.
- ૪) જો સેવકની કરજ પુસ્તકાલયમાં હશે તો પુસ્તકાલય સમયસર ખોલવું. સફાઈ બે શ્રમ કરવી, પુસ્તકોના સામગ્રીકો ગોઠવવા, ઉચ્ચ, કરવા માટે પુસ્તકો કાઢી આપવા પુસ્તકો રિપેર કરવી, ટપાલ લેવા નાખવા જવું, તથા ગ્રંથપાલ પુસ્તકાલયને અંગે બખતોબખત જે જે કામગીરી સોપે તે કરવીની રહેશે.
- ૫) કાર્યાલયને લગતાં કાર્યા ઉપરાંત બર્ગ સફાઈ અને અન્ય પ્રકારની સફાઈની જવાબદારી, સ્વીકારવાની રહેશે તેમજ મળેલ મારવાની કામગીરી કરશે.
- ૬) સંસ્થાની કામગીરી અંગે આચાર્ય સૂચવે તે સ્થળે રુબરુ જઈ, ટપાલ-પત્રો બગેરે પહોંચાડવાના રહેશે.
- ૭) સંસ્થાના સાધનો અને રાચરચીકું યોગ્ય જગ્યાએ ગોઠવવાનું રહેશે.
- ૮) સંસ્થાની સ્થાનિક કે જાહેર પરીક્ષાઓના સમય દરમિયાન આચાર્ય જે કોઈ કામગીરી બતાવે તે બજાવવાની રહેશે.
- ૯) સંસ્થાનું સ્ટેનશીલ ઉ નકલો કાઢવાનું કામ કરશે.
- ૧૦) આચાર્યશ્રી કાર્યાલય, બિદ્યાલય, કે પુસ્તકાલય અંગે જે જે કામગીરી સોપે તે કરવાની રહેશે.

૧૨. સંસ્થાના તથા સેવકો સંબંધિત કરજો:-

- ૧) કોઈપણ બિન શૈક્ષણિક સેવક, બીજી ગ્રામ બિદ્યાપીઠમાં કે. બીજી કોઈપણ જગ્યાએ નોકરી મેળવના માટે અરજી આચાર્યશ્રી મારફતે કરશે., તેમજ એડવાન્સ નકલ પરમારે પણ મોકલી શકશે.
- ૨) સેવા નિયમોમાં જણાવેલી અન્ય કરજો સહિત પરિશિષ્ટ-૩માં દર્શાવેલ કરજો, શૈક્ષણિક તેમજ બિન શૈક્ષણિક સેવકોએ બજાવવાની રહેશે. ધલવ તથા ગ્રામ બિદ્યાપીઠની જરૂરીયાત મુજબ, આચાર્ય જ્યારે જે કામગીરી સોંપે તે સંભાળવાની રહેશે.

કોટક

૧૩-૬-૯૪

(૩૨)

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner